

Programma van toetsing en afsluiting

Schooljaar 2020 - 2021

4 atheneum

Berger Scholengemeenschap

VOORWOORD

Bergen NH, september 2020

Beste leerlingen van 4 atheneum,

Op dit moment gaat de bovenbouw voor jullie al van start. Buiten de toetsen laat je ook op andere manieren zien wat je geleerd hebt. Zo zijn er praktische opdrachten, practica en zogenoemde handelingsdelen waaraan je dit schooljaar moet voldoen. Een aantal examenvakken (ckv, maatschappijleer) wordt al afgesloten.

Vanaf de eerste dag in 4 atheneum ben je dus met het examen bezig. Dit bestaat uit twee onderdelen: het Schoolexamen (SE; klas 4, 5 en 6) en het landelijk georganiseerde Centraal Examen (CE; aan het eind van klas 6). Sommige vakken hebben alleen een Schoolexamen, maar de meeste vakken kennen zowel een Schoolexamen als een Centraal Examen.

De wet schrijft voor dat je vóór 1 oktober in het bezit moet zijn van een exemplaar van dit Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). In dit document wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het Schoolexamen worden getoetst, de inhoud van die onderdelen, de wijze waarop het Schoolexamen plaatsvindt, de herkansing van Schoolexamenonderdelen, evenals de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het Schoolexamen tot stand komt.

Dit PTA bestaat uit een aantal delen. In het laatste deel, dat van de zogenaamde vak-PTA's, staat per vak vermeld welke onderdelen in de loop van het schooljaar worden getoetst. In het inleidende gedeelte staan algemene regels en afspraken over het Schoolexamen, het Centraal Examen, de toetsen en hun soort en weging.

In dit PTA vind je ook een overzicht van de bovenbouw op de BSG, een schema van vakken die alleen met een Schoolexamen worden afgesloten en de vakken die zowel een Schoolexamen als een Centraal Examen kennen. Belangrijke data staan vermeld in de jaaragenda op de BSG-website.

Aanpassingen in het Examenreglement door het Ministerie (CvTE) kunnen nog tot maart van dit schooljaar worden meegedeeld via een apart bulletin dat alle leerlingen krijgen uitgereikt.

Ik wens jullie, mede namens alle docenten, veel succes het komende jaar!

mw. drs. E.K. van Leeuwen-ten Have
afdelingsleider atheneum

INLEIDING

Programma van Toetsing en Afsluiting

In dit PTA staan alle toetsen voor het Schoolexamen (SE) vermeld, evenals hun wegingen, tijdsduur, periode van afname en een verwijzing naar de leerstof. In het eerste gedeelte worden de verschillende begrippen omschreven. Voor de regelgeving met betrekking tot het SE wordt verwezen naar de website van de school en voor het examenreglement van het Centraal Examen (CE) naar de website www.examenblad.nl.

Voor sommige vakken worden in de voorexamenklassen één of meer SE-toetsen afgenomen. Alle SE-toetsen uit de voorexamenjaren en het examenjaar samen bepalen het SE-cijfer. Het cijfer voor het CE sluit het examenjaar af. Elk bepalen zij voor 50% het eindcijfer op de cijferlijst.

Voor informatie over het profielenoverzicht, de lessentabel, de bevorderingsnormen en de huisregels wordt verwezen naar de schoolgids van dit jaar. In dit PTA staan alleen de SE-toetsen vermeld met de daarbij behorende regelgeving. Leerlingen ontvangen het PTA uiterlijk op 1 oktober van het schooljaar.

Het examendossier

De cijfers en waarderingen van alle onderdelen van het SE (toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen en profielwerkstuk) die gedurende de gehele bovenbouw (leerjaar 4, 5 en 6) zijn behaald vormen, samen met de opdrachten voor loopbaanoriëntatie, het zogenoemde examendossier.

De BSG kent een examendossier in digitale vorm (in Magister). Daarin worden de cijfers van alle behaalde onderdelen opgeslagen. Leerlingen (en ouders) kunnen thuis via de website hun cijfers inzien. De benodigde inlogcode is door school verstrekt.

Verslagen, rapportages, werkstukken, handelingsdelen en toetsen van leerlingen die deel uitmaken van het examendossier worden tot zes maanden na het CE door de docent bewaard, tezamen met een correctiemodel en de normering. Werkstukken van de beeldende vakken kunnen meegenomen worden naar huis, nadat de leerlingen voor akkoord getekend hebben op school. Beroep aantekenen tegen een beoordeling van al mee naar huis genomen werk is uitgesloten. Een leerling die niet akkoord gaat met een beoordeling mag zijn werk niet mee naar huis nemen. Alle gemaakte en gecorrigeerde examenopgaven van het CE worden tot zes maanden na het afsluiten van het examen door de school bewaard, tezamen met het correctiemodel en de normering. Inzage kan alleen geschieden in opdracht en bijzijn van de vakdocent. Het werk mag niet worden meegegeven en er mogen op geen enkele wijze kopieën van worden gemaakt.

Het Centraal Examen en het diploma

De manier waarop het Centraal Examen wordt afgenomen, is in de wet (het Examenbesluit) vastgelegd. De school voert deze wettelijke regels uit. Hierop wordt toezicht gehouden door de Inspectie en eventueel door de geëncoreerde. De kandidaat wordt toegelaten tot het CE als alle onderdelen van het SE zijn afgelegd. Het SE wordt afgesloten vóór aanvang van het eerste tijdvak. Het bevoegd gezag kan in bijzondere gevallen hiervan afwijken (zie examenreglement hieronder).

Op het diploma worden de onderwijssoort en het profiel (eventueel de profielen) vermeld, waarin examen is afgelegd. Op de cijferlijst worden alle vakken met behorende (cijfermatige) waardering vermeld. Zowel het cijfer van het SE en het cijfer voor het CE als het eindcijfer worden vermeld. Het eindcijfer wordt afgerond op een geheel getal. Ook is er op de cijferlijst ruimte gereserveerd voor vermelding van het onderwerp en de beoordeling van het profielwerkstuk, evenals het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk betrekking heeft.

Overzicht SE- en CE-vakken

Overzicht van vakken met alleen een SE, met zowel een SE als CE en vakken met alleen een CE (tevens onderscheid SE-vakken met cijfer en SE-vakken afgesloten met 'voldoende' of 'goed').

Alleen Schoolexamen:

Lichamelijke opvoeding	voldoende/goed
CKV, maatschappijleer en profielwerkstuk	combinatiecijfer
Wiskunde D	cijfer

Schoolexamen en Centraal Examen:

Economie	cijfer
Natuurkunde	cijfer
Scheikunde.....	cijfer
Biologie	cijfer
Wiskunde A	cijfer
Wiskunde B	cijfer
Wiskunde C.....	cijfer
Geschiedenis	cijfer
Aardrijkskunde.....	cijfer
Nederlands	cijfer
Engels.....	cijfer
Frans	cijfer
Duits	cijfer
Kunstvak beeldend of muziek (in combinatie met Kunst algemeen)	cijfer

Combinatiecijfer

Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers voor de vakken CKV, maatschappijleer en het profielwerkstuk. Het combinatiecijfer wordt op de cijferlijst vermeld en telt mee in de slaag/zakregeling. Voor de totstandkoming van dit combinatiecijfer worden de cijfers van deze drie onderdelen uitgedrukt in een geheel getal tussen 1 en 10. De afronding van deze cijfers is vastgelegd in ons examenreglement. In het combinatiecijfer tellen alle drie de cijfers even zwaar mee en geen van de drie cijfers mag een 3 of lager zijn. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Het gemiddelde wordt weer afgerond op een geheel getal.

Examendossier en toetsen

Elke toets die onderdeel uitmaakt van het Schoolexamen wordt 'SE-toets' of tentamen genoemd. Een dergelijke toets kan schriftelijk, digitaal (DT), mondeling (MO) of een praktische opdracht (PO) zijn en wordt op een vastgestelde datum afgenomen. Schriftelijke toetsen worden afgenomen in een toetsperiode. Examenonderdelen kunnen ook op data buiten de toetsperiodes plaatsvinden.

Elk schooljaar kent vier perioden, met uitzondering van het examenjaar dat slechts drie perioden kent. Aan het einde van elke periode is een toetsperiode van één of meerdere dagen opgenomen waarin SE-toetsen worden afgenomen. In het PTA is van elk vak afzonderlijk vastgelegd op welk moment SE-toetsen worden afgenomen. Bij aperte fouten of in uitzonderlijke situaties kan na overleg met de afdelingsleider en de secretaris eindexamens hiervan worden afgeweken. Deze beslissing moet tijdig en duidelijk bekend gemaakt worden aan de betreffende leerlingen. Overigens kunnen eventuele wijzigingen nooit de kandidaat benadelen. SE-toetsen worden beoordeeld met een cijfer.

Praktische opdrachten

Veel vakken hebben een praktische opdracht in het programma opgenomen. Bij praktische opdrachten gaat het vooral om het toepassen van algemene, vakoverstijgende vaardigheden. De leerling laat zien dat hij bepaalde vaardigheden beheerst. Een PO kan worden afgesloten met een presentatie. In de vak-PTA's staat steeds vermeld op welk moment een PO ingeleverd moet worden.

Het is mogelijk om PO's door een groepje leerlingen (maximaal vier) te laten uitvoeren. De docent moet akkoord gaan met het groepswerk en met de samenstelling van de groep. Uit het resultaat van de PO moet duidelijk blijken hoe de samenwerking is verlopen en hoe de werkzaamheden zijn verdeeld.

PO's worden beoordeeld met een cijfer.

Tweede kunstvak in het vrije deel

Leerlingen met een CM-profiel kunnen twee kunstvakken volgen. Eén als profielvak en één in het vrije deel van het vakkenpakket. Er is dan sprake van een overlap in het algemeen theoretische deel (Kunst algemeen).

- De leerling maakt bij de profielkeuze direct bekend met welk praktisch kunstvak (Beeldend of Muziek) het cijfer voor Kunst algemeen moet worden gemiddeld.
- Het andere kunstvak wordt vervolgens aangevuld met een vervangend programma van 160 uur.
- De school stelt dit programma vast, dat bestaat uit aanvullende, verdiepende en/of verbredende onderdelen op het gebied van kunst. Een begeleidend docent uit de kunstvakken is verantwoordelijk voor de uitvoer, begeleiding en beoordeling.
- Het vervangend programma is een onderdeel van het SE en wordt bij voorkeur in het voorexamenjaar gestart en afgesloten.
- Elk tentamen voor het vak Kunst algemeen, opgenomen in het PTA onder de vakken Kunst beeldend en Kunst muziek, telt bij deze beide vakken mee.

Profielwerkstuk

Elke leerling maakt tijdens de bovenbouw een profielwerkstuk (pws). Met dit werkstuk laat de leerling zien over kennis en vaardigheden te beschikken om een vraagstuk, dat tot één of meer vakken behoort, zelfstandig te onderzoeken. In de voorexamenklas kiest de leerling het onderwerp en vak voor zijn pws. Het vak maakt deel uit van het pakket van de leerling. De normatieve studielast bedraagt 80 studielasturen. Het pws wordt beoordeeld met een cijfer dat meetelt binnen het combinatiecijfer (zie hierboven). Het voltooien van het pws vindt plaats in het eindexamenjaar. In de Handleiding Profielwerkstuk staan alle richtlijnen en een tijdpad vermeld.

Slaag/zakregeling

Een kandidaat is geslaagd als:

- het gemiddelde van het CE over alle examenvakken onafgerond een 5,5 of hoger is en
- bij de eindcijfers voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde ten hoogste één 5 voorkomt en niet één 4 (kernvakkenregel) en
- alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
 - *er 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
 - *er (1x4) of (2x5) of (1x5 en 1x4) is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van de eindcijfers van alle examenvakken, inclusief het combinatiecijfer, tenminste 6,0 is.

Daarnaast moet het vak LO zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.

Geen enkel cijfer mag een 3 of lager zijn, ook niet als onderdeel van het combinatiecijfer.

Examenreglement Berger Scholengemeenschap

Het examenreglement kan gedownload worden vanaf de website van de school: www.berger-sg.nl.

Overzicht gewichten SE schooljaar 2020-2021 (4 atheneum)

Vak:	Periode I:	Periode II:	Periode III:	Periode IV:	Totaal:
maatschappijleer	25	25	25	25	100%
CKV	25	25	25	25	100%
aardrijkskunde			5	10	15%

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 4 atheneum

Vak: maatschappijleer

Toetsen

PO	Inleiding maatschappijleer en rechtsstaat	
Moment:	periode 1	Leerstof:
Weefactor:	25	Leerdomeinen:
Tijdsduur:	---	A. Vaardigheden
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	B. Rechtsstaat
Type toets:	Praktische opdracht	
Herkansing:	Nee	De basisproef moet met een voldoende resultaat worden afgesloten.

De meesterproef zal worden becijferd conform de rubric die bij de opdracht aan de leerlingen kenbaar wordt gemaakt.

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen

A1: Informatievaardigheden

A2: Benaderingswijzen

B1: Vrijheidsrechten en plichten; het beginsel rechtsstaat

B2: De praktijk van de rechtsstaat

B3: Internationale vergelijking en internationale organisaties (rechtsstaat)

PO	De ander en ik	
Moment:	periode 2	Leerstof:
Weefactor:	25	Leerdomeinen:
Tijdsduur:	---	A. Vaardigheden
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	E. Pluriforme samenleving
Type toets:	Praktische opdracht	
Herkansing:	Nee	De basisproef moet met een voldoende resultaat worden afgesloten.

De meesterproef zal worden becijferd conform de rubric die bij de opdracht aan de leerlingen kenbaar wordt gemaakt.

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen

A1: Informatievaardigheden

A2: Benaderingswijzen

E1: Geschiedenis van de pluriforme samenleving

E2: Grondrechten die horen bij de pluriforme samenleving

E3: De praktijk van de pluriforme samenleving

E4: Internationale vergelijking en internationale organisaties (pluriforme samenleving)

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 4 atheneum

Vak: maatschappijleer

Toetsen

PO	Besluiten in de verzorgingsstaat	
Moment:	periode 3	Leerstof:
Weegfactor:	25	Leerdomein:
Tijdsduur:	---	A. Vaardigheden
Wijze van toetsing:	Schriftelijk	C. Parlementaire democratie
Type toets:	Praktische opdracht	D. Verzorgingsstaat
Herkansing:	Nee	

De basisproef moet met een voldoende resultaat worden afgesloten.

De meesterproef zal worden becijferd conform de rubric die bij de opdracht aan de leerlingen kenbaar wordt gemaakt.

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen

A1: Informatievaardigheden

A2: Benaderingswijzen

C1: Politieke rechten; de structuur van de democratie

C2: De praktijk van de parlementaire democratie

C3: Internationale vergelijking en internationale organisaties (parlementaire democratie)

D1: Geschiedenis van de verzorgingsstaat

D2: Sociale rechten en plichten; kenmerken van een verzorgingsstaat

D3: De praktijk van de verzorgingsstaat

D4: Internationale vergelijking en internationale organisaties (verzorgingsstaat)

PO	Debat in beeld	
Moment:	periode 4	Leerstof:
Weegfactor:	25	Leerdomein:
Tijdsduur:	---	A. Vaardigheden
Wijze van toetsing:	Practicum/Schriftelijk	C. Parlementaire democratie
Type toets:	Praktische opdracht	
Herkansing:	Nee	

Leerlingen doen onderzoek naar een zelfgekozen maatschappelijk vraagstuk.

Leerdomein:

A. Vaardigheden

C. Parlementaire democratie

Leerlingen doen onderzoek naar een zelfgekozen maatschappelijk vraagstuk.

Het maatschappelijk vraagstuk heeft betrekking op één of meer van de volgende leerdomeinen:

B. Rechtsstaat

C. Parlementaire democratie

D. Verzorgingsstaat

E. Pluriforme samenleving

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen

A1: Informatievaardigheden

A2: Benaderingswijzen

C1: Politieke rechten; de structuur van de democratie

C2: De praktijk van de parlementaire democratie

C3: Internationale vergelijking en internationale organisaties

* Plus een keuze uit een maatschappelijk probleemdat betrekking heeft op thema van de rechtsstaat, pluriforme samenleving, verzorgingsstaat en/of parlementaire democratie

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 4 atheneum

Vak: cult. en kunstz. vorming

Toetsen

PO Introductie CKV - dimensie: schoonheid & Ielijkheid
Moment: periode 1
Weefactor: 25
Tijdsduur: ---
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Praktische opdracht
Herkansing: Nee

Leerstof:
Inleveren bij docent/digitaal in classroom
- Kunst- en cultuurbiografie
- Visuele geletterdheid
Deadline: 25 oktober 2020

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen
A: Verkennen (A.1, A.2)
B: Verbreden (B.3, B.4)
C: Verdiepen (C.5)

PO Dimensie: Engagement & amusement
Moment: periode 2
Weefactor: 25
Tijdsduur: ---
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Praktische opdracht
Herkansing: Nee

Leerstof:
Project
- Praktische opdracht De ander en ik
- Presentatie
- Onderzoek kunstenaar

Deadline: 21 januari 2021

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen
B: Verbreden (B.3)
C: Verdiepen (C.5)
D: Verbinden (D.9)

PO Fotografie & nieuwe media - dimensie: feit & fictie
Moment: periode 3
Weefactor: 25
Tijdsduur: ---
Wijze van toetsing: Schriftelijk
Type toets: Praktische opdracht
Herkansing: Nee

Leerstof:
Inleveren bij docent/digitaal in classroom
- Foto-opdracht/muziek-analyse

Deadline: 4 april 2021

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen
B: Verbreden (B.3, B.4)
C: Verdiepen (C.5, C.6, C.7, C.8)

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 4 atheneum

Vak: cult. en kunstz. vorming

Toetsen

PO	Film - dimensie: lokaal en globaal	
Moment:	periode 4	Leerstof:
Weegfactor:	25	Inleveren bij docent/digitaal in classroom
Tijdsduur:	---	- Praktische filmopdracht
Wijze van toetsing:	Practicum/Schriftelijk	- Presentatie
Type toets:	Praktische opdracht	- Zelfreflectie
Herkansing:	Nee	- Reflectie CKV

Deadline: 20 juni 2021

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen

C: Verdiepen (C.5, C.6, C.7, C.8)

D: Verbinden (D.9, D.10, D.11)

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 4 atheneum

Vak: aardrijkskunde

Toetsen

PO Wereldvoedselvraagstuk

Moment: periode 3

Weefactor: 5

Tijdsduur: ---

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Praktische opdracht

Herkansing: Nee

Leerstof:

Buitenland:

- Hoofdstuk 1: paragraaf 1.7 t/m 1.10 Het mondiale voedselvraagstuk

- Hoofdstuk 2: paragraaf 2.7 t/m 2.12 Het mondiale klimaatvraagstuk

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen

A1: Geografische benadering

A2: Geografisch onderzoek

B2: Mondiaal verdelingsvraagstuk

C2: Mondiaal milieuvraagstuk

PO Rivierengebied

Moment: periode 4

Weefactor: 10

Tijdsduur: ---

Wijze van toetsing: Schriftelijk

Type toets: Praktische opdracht

Herkansing: Nee

Leerstof:

Buitenland:

- Hoofdstuk 4: Leefomgeving (w ateroverlast)

Excursie rivierengebied (tw ee dagen)

* toegestane hulpmiddelen: n.v.t.

Eindtermen

A1: Geografische benadering

A2: Geografisch onderzoek

E1: Nationale en regionale vraagstukken

E2: Regionale en lokale vraagstukken

F: Oriëntatie op studie en beroep

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 4 atheneum

Vak: lichamelijke opvoeding

Toetsen

HD Periode 1

Moment:	---	Leerstof:	
Weefactor:	0	keuze uit:	
Tijdsduur:	---	hockey: techniek, tactiek, spelregels	
Wijze van toetsing:	---	voetbal: techniek, tactiek, spelregels	
Type toets:	Handelingsdeel	veld - duur: 180 minuten	
Herkansing:	Ja	softbal	
		veld - duur: 180 minuten	
		rugby	
		veld - duur: 180 minuten	
		bosloop	
		veld - duur: 90 minuten	

HD Periode 2

Moment:	---	Leerstof:	
Weefactor:	0	keuze uit:	
Tijdsduur:	---	volleybal of badminton	
Wijze van toetsing:	---	turnen	
Type toets:	Handelingsdeel	zaal - duur: 180 minuten	
Herkansing:	Ja	bewegen op muziek	
		buitenschools - duur: 90 minuten	
		zelfverdediging	
		zaal - duur: 180 minuten	
		vrije les	
		zaal - duur: 90 minuten	

Verzorgen van een inleiding.

HD Periode 3

Moment:	---	Leerstof:	
Weefactor:	0	schermen	
Tijdsduur:	---	buitenschools - duur: 90 minuten	
Wijze van toetsing:	---	keuze uit:	
Type toets:	Handelingsdeel	basketbal: tactiek, techniek, spelregels	
Herkansing:	Ja	unihockey: tactiek, techniek, spelregels	
		zaal - duur: 180 minuten	
		circuit	
		zaal - duur: 90 minuten	
		shuttleruntest	
		zaal - duur: 90 minuten	
		vrije les	
		zaal - duur: 90 minuten	

Verzorgen van een inleiding.

Programma van toetsing en afsluiting

Studie: 4 atheneum

Vak: lichamelijke opvoeding

Toetsen

HD Periode 4

Moment: ---

Weegfactor: 0

Tijdsduur: ---

Wijze van toetsing: ---

Type toets: Handelingsdeel

Herkansing: Ja

Leerstof:

softbal

veld - duur: 180 minuten

vrije les

veld - duur: 180 minuten

ultimate frisbee

veld - duur: 90 minuten

handbal

Je bent alle lessen aanwezig, ook als je geblesseerd bent.

Als je niet mee kunt doen vanwege een blessure neem je een bericht van je ouder(s)/verzorger(s) mee. Je meldt je voor de les bij de docent en die bepaalt of je een vervangende opdracht moet maken. Deze wordt dan aan het einde van de les persoonlijk bij de docent ingeleverd. Het resultaat moet voldoende zijn.

Na een gemiste les moet je binnen een week contact opnemen met je docent LO.

Als je niet aan de bovenstaande verplichtingen voldoet, word je met een onvoldoende beoordeeld. Je moet voor iedere periode een voldoende hebben gehaald, anders kun je niet bevorderd worden naar het volgende leerjaar.